

Dr. sc. Stojana PETROVIĆ,  
vanredni profesor  
Univerzitet u Banjoj Luci, Pravni fakultet  
[stojana.petrovic@pf.unibl.org](mailto:stojana.petrovic@pf.unibl.org)

UDK 347.95(497.6)  
347.92(497.6)  
Rad stigao: 18. svibnja 2026.  
Rad prihvaćen: 27. svibnja 2026.  
Pregledni znanstveni rad

## SUPARNIČARSTVO STRANAKA IZVRŠNOG POSTUPKA PO IZLUČNOJ TUŽBI TREĆEG LICA

**Sažetak:** Pitanje pasivne procesne legitimacije kod izlučne tužbe trećeg lica važno je procesno pitanje u praksi jer od njega zavisi dopuštenost tražene pravne zaštite. Ukoliko treće lice izlučnom tužbom obuhvati obje stranke izvršnog postupka – i tražioca izvršenja i izvršenika, otvara se dilema kakve vrste suparničarstva se time zasnivaju. Domaći entitet-ski zakonodavci u Bosni i Hercegovini ne daju odgovor ni na jednu od ovih dilema.

Cilj rada je utvrditi da li se i u nedostatku izričitog regulisanja uslova pod kojima se stranke izvršnog postupka mogu obuhvatiti izlučnom tužbom, mogu odrediti vrste njihovog suparničarstva po izlučnoj tužbi, te predstaviti aktuelne doktrinarnе i judikaturne stavove i argumentaciju i na temelju njih dati odgovor na postavljenu dilemu. U radu se kao potvrđenom ukazuje postavljena hipoteza da je o nekim vrstama suparničarstva moguće zaključivati sistematskim tumačenjem, dok to nije moguće za sve vrste.

**Glavne riječi:** prigovor trećeg lica, izlučna tužba trećeg lica, nužno suparničarstvo, jedinstveno suparničarstvo, materijalno i formalno suparničarstvo.

### 1. Uvod

Kada treće lice izjavi izlučni prigovor u izvršnom postupku, izvršni sud će o njemu odlučiti ukoliko okolnosti slučaja to dopuštaju, a naročito ako podnosilac prigovora opravdanost svog prigovora dokazuje nekim od kvalifikovanih dokaznih sredstava – pravnosnažna presuda, javna isprava ili po zakonu ovjerena privatna isprava.<sup>1</sup> Ukoliko se treće lice ne poziva u svom prigovoru na ove isprave, tada će izvršni sud uputiti treće lice svojim zaključkom na parnični postupak,<sup>2</sup> odnosno na podizanje izlučne tužbe.<sup>3</sup>

Zakonodavci u entitetima Bosne i Hercegovine izričito ne regulišu ko je pasivno procesno legitimisan ni po prigovoru trećeg lica, niti po izlučnoj tužbi.

<sup>1</sup> Čl. 52 st. 2. Zakona o izvršnom postupku, *Službeni glasnik Republike Srpske*, br. 59/03, zaključno sa poslednjom izmjenom ovog Zakona, pod br. 66/18, dalje u tekstu: ZIP RS. Zakonodavna rješenja u oba bosanskohercegovačka entiteta prilično su ujednačena po ovom pitanju. Stoga će se odredbe Zakona o izvršnom postupku, *Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine*, br. 32/03, zaključno sa poslednjom izmjenom ovog Zakona, pod br. 19/25, dalje u tekstu: ZIP FBiH, uzeti u obzir samo kada se ukazuje na razlike u zakonodavnim rješenjima.

<sup>2</sup> Čl. 52 st. 1. ZIP RS.

<sup>3</sup> Radi se o terminu koji, iako se ne koristi od strane zakonodavaca, u procesnoj teoriji se ustaljeno koriste za tužbu koju treće lice podiže, bilo po uputi izvršnog suda, bilo bez nje, kako bi izdejstvovao da sud proglasi nedopuštenim izvršenje na predmetu koji njemu pripada. (upor. Borivoje Poznić, Vesna Rakić Vodinelić, *Građansko procesno pravo*, (Beograd: Savremena administracija, 2010), 504, Siniša Triva, Velimir Belajec, Mihajlo Dika, *Sudsko izvršno pravo*, (Zagreb: Informator, 1980), 293).